

Variatie in indicaties voor gebruik van antidepressiva

Rogier Klok

Studies naar ziektebeelden die gerelateerd zijn aan het gebruik van antidepressiva worden vaak gebaseerd op de diagnoses van huisartsen. Maar vaak zijn diagnoses en de gebruikte coderingen niet compleet. Ook kunnen antidepressiva *off-label* worden gebruikt. Aarts en collega's hebben daarom aan gebruikers zelf gevraagd voor welke indicatie ze antidepressiva gebruikten en welke symptomen van depressie aanwezig waren.

De studiepopulatie bestond uit deelnemers van ouder dan 45 jaar van het 'Erasmus Rotterdam Gezondheid Onderzoek'. In een interview werden de zelf-gerapporteerde diagnose, gebruikte antidepressiva en aanwezigheid van symptomen van depressie uitgevraagd. De zelf-gerapporteerde indicaties werden door de onderzoekers gecategoriseerd in officiële indicaties, klinisch geaccepteerde indicaties en vaak genoemde *off-label*-indicaties.

De meerderheid van de deelnemers (52,4%) rapporteerde depressie als indicatie voor antidepressivagebruik. Daarnaast werden andere klinisch geaccepteerde indicaties als angst, stress en slaapproblemen gerapporteerd voor

selectieve serotonineheropnameremmers (5,9-13,3%). Voor tricyclische antidepressiva werd pijn vaak aangeduid als indicatie (19,0%). Daarnaast werd gevonden dat antidepressivagebruik geassocieerd was met een hogere score op symptomen van depressie.

Verder onderzoek is nodig om te bekijken of het gebruik van antidepressiva met een (*off-label*-)indicatie anders dan depressie ook correct is. De balans tussen mogelijke effectiviteit en het risico op bijwerkingen moet altijd goed worden afgewogen, maar helemaal in een oudere populatie die een groter risico heeft op bijwerkingen en interactie met andere geneesmiddelen. Ook laten de resultaten van deze studie zien dat de reden voor antidepressivagebruik vaak complex is en dat gebruik van deze middelen niet zomaar als proxy voor depressie kan worden gebruikt bij epidemiologische studies. ■

- Aarts N, Noordam R, Hofman A, Tiemeier H, Stricker BH, Visser LE. Self-reported indications for antidepressant use in a population-based cohort of middle-aged and elderly. *Int J Clin Pharm*. 2016 Oct;38(5):1311-7.

Citeer als: Klok R. Variatie in indicaties voor gebruik van antidepressiva. Nederlands Platform voor Farmaceutisch Onderzoek. 2016;1:e1628.